

Perrot Jean-Marie (Plouarzel 1877 – Skrignag 1943)

Perrot : An divroad

Pez-c'hoari en eun arvest
savet e kembraeg gand D. T. DAVIES
ha troet e brezoneg
gand GERAIN'T DYNALT OWEN
ha Y. V. PERROT
Bet embannet e 1934.
Modernnaet eo bet an doare-skriva.

C'hoarierien

An ozah
Ar wreg
Eun divroad
Sentou, ar pastor-deñved.

An traou a dremen a kegin eun tiegez bihan, e Roh-Trevezel; a-gleiz ema an oaled hag e-kichenn ez eus eun daol vraz; eun daol all, bihannoh, a zo en tu dehou harp er voger; diou zor a zo war ar gegin : unan a-gleiz hag eben e traoñ al leurenn.

Ar wreg

Sentou a zo diwezdad o tond d'ar gêr, er pardaez-mañ, a gav din?

An ozah

Ya! poan en-deus gand an deñved bremañ!

Ar wreg

N'eo ket kreñv a-walh ken, a gav dit, evid mond er-mêz, dindan peb amzer?

An ozah

O! nann! med, petra 'fell dit gand an deñved-se eo e kar beza. (*Selaou a ra*). Me 'gred ema o tizrei, pelloh!

Ar wreg

Unan bennag a zo gantañ, 'm-eus aon, rag trouz diou gazeg a glevan.

An ozah

(*O selaou adarre*). Ha me ivez; ya, peb a gazeg a zo ganto.

Ar wreg

A-zav e chomont dirag an ti.

An ozah

(*a zav hag a ya etrezeg an nor*). Daoust ha piou a vije gantañ? (*Digeri a ra an nor*).

Ar wreg

Piou a zo aze?

An ozah

(*o selled er-mêz*). Den ebed!

Ar wreg

Asa! n'emaout ket mad; klevez az-peus trouz ar hezeg?

An ozah

Ya! ya! ha te az-peus ivez.

Ar wreg

Sur a-walh; trouz kezeg o tostaad ouz an ti.

An ozah

Mad, n'eus den bet amañ ken, bremañ!

Ar wreg

Den ebed?

An ozah

Na den ebed, na loen ebed hag ar vorenn a zo teo war ar menez.

(Serra a ra an nor hag e tistro da gaoud an tan).

Ar wreg

Ar paour-kêz koz-se a zo eur spered debret; n'eo ket heñvel ouz an dud all; abaoe eun nebeud miziou a zo, dreist-oll, e teu da veza sebezuz; gwelloc'h e vije bet deom...

An ozah

Nann! nann! n'ez ket da gomz evel-se; n'en-deus ket pell da veva ken ganeom, ar paour-kêz Sentou; me 'gred her havin maro, war unan pe unan euz an tosenou a zo dre aze, hebdale.

Ar wreg

Lakaad a rez diêz va fenn; te a roh, evel eur broh, ha ne glevet netra, med, evidon-me emeus bet eun nozvez wenn, adarre, en noz tremen.

An ozah

Outañ e-unan e komze?

Ar wreg

Ya! hag eur bern enkrez a oa warnañ.

An ozah

Petra 'lavare deh da noz?

Ar wreg

O komz outi edo, evel ma vez atao : « Ya! ya! kêzez, emezañ; klevet a ran; bez dineh; mond a rin di; ya! ya! mond a rin va-unan d'he diambroug ».

An ozah

Ar paour-kêz Sentou! an dra-ze a zo ouz e nehi!

Ar wreg

Hag e kav dit e hell he hleved?

An ozah

Penaoz he hlevfe p'emañ en he fez ouspenn hanter vloaz a zo?

Ar wreg

N'ouzon ket, med, biskoaz n'em-eus klevet en-divije eun den karet eur plah yaouank kement hag eñ hag ar garantez vraz en-devoa eviti eo hel laka da glevet ar pez a lavar dezañ euz ar bed all.

An ozah

(taer)

Neuze ne dle ket beza hir an hent etre ar bed all hag ar bed-mañ peogwir her hlev o komz outañ, d'an neh, aze, en e gambr.

Ar wreg

Ar bed all a dle beza tost d'eun den mad, evel Sentou. (*Eun tamm bervet*). Selaou! setu trouz ar hezeg adarre!

An ozah

(*o selaou*)

Ya! heñvel eo ouz an trouz a oa bremaig.

Ar wreg

Daou loen a zo ivez.

An ozah

Hag unan anezo eo kazeg vihan Sentou. (*Sevel a ra*).

Ar wreg

(*strafuillet*)

Gortoz eur pennad. (*Kregi a ra en e vreh*). N'ez ket da zigeri an nor.

An ozah

Perag (*oh en em zispega diouti*) ne zigorfen ket an nor? Chom a reont a-zav dirag an ti.

(*An ozah a zigor an nor hag a zell er-mêz; gweled a reer an divroad o tostaad hag o chom war an treujou*).

An divroad

Pardonit din, tud vad, ma teuan d'an eur-mañ 'n noz d'ho tirenka; en em goll em-eus greet er menez ken teo ha ma'z eo ar vorenn; anez ho pastor koz n'ouzon ket petra e vijen bet deuet da veza.

An ozah

Deuit en ti, Aotrou, heb aon ebed!

An divroad

Bennoz Doue deoh!

Ar wreg

Tennit ho mantell vraz; moarvad eo treuzet ho tillad; eur vorenn deo ha yen a zo er pardaez-mañ; brao eo bet deoh c'hoaz p'ho-peus gellet kaoud unan d'hoh hentcha.

(*Ar wreg her sikour da denna e vantell*).

An divroad

Ho trugarekaad a ran, Itron; eun den souezuz eo ho mesaer aze; kollet mad e oan etre Penn-ar-Gwaziou ha Rest-ar-Haro; c'hoant am-oa da vond da Bloumaour ha setu ma kouezas warnon e-kreiz ar vorenn : « Deuit d'am heul », emezañ, ha ne lavare ger all ebed din, kaer am-oa ober goulennoù outañ.

An ozah

(*o vouc'hoarzin*). N'eo ket souez, rag ne glev netra!

An divroad

Bouzar eo?

An ozah

O! ya 'ta! Bouzar-glez.

Ar wreg

Med, ma wel ho penn e kompreno ar pezh a lavaroh; lenn a ra ar geriou, dre m'o gwel o koueza euz ar genou.

An ozah

(o lakaad eur gador dezañ e-kichenn an tan)

Tostait hag azezit amañ.

An divroad

(oh azeza)

Bennoz Doue deoh, med n'on ket evid gouzoud mad a-walh e peleh emañ; n'emaon ket pell, moarvad, diouz Plounaour?

An ozah

O! eo, aotrou, eur pennadig brao emañ c'hoaz ha ken tost emañ zoken da Gomanna eged da Blounaour.

An divroad

(souezet)

Komanna!

An ozah

Ya! ya!

An divroad

Hag ar gêriadenn-mañ, pe ano a roer dezi?

An ozah

Roh-Trewezel.

An divroad

Roh-Tre...

(N'eo ket gouest da gomz ken; en em harpa a ra war ar gador, evel ma vije o vond da goll e anaoudegez; an ozah a red d'e gaoud).

Ar wreg

(bernet)

Petra 'zo?

An ozah

Tap din eru bannahig hini kreñv.
(Ar vaouez a gerh eur voutillad kognac hag a ziskarg eur banne er werenn hag her ro d'he gwaz).

Ar wreg

Skoet eo bet!

An ozah

Nann! nann! ar yenienn hag al leiz-amzer eo o-deus e zinerzet.

(D'an divroad) : Kemerit eur banneig ezu an dra-mañ.

(Lakaad a ra ar werenn en e henou).

Eul lonkadennig all c'hoaz hag emaoñ barreg.

(An divroad a ev eur banne all, a deu buhez ennañ hag en em laka en e goazez).

An divroad

Keuz am-eus da veza deuet d'ho tirenka, evel m'her gran.

An ozah

Mad ho-peus greet dond ha brao eo bet deoh p'eo en em gavet Sentou koz ganeoh. Peadra da dapa ho maro ho-poa o chom da loja dre aze, er menez, d'an oad ho-peus.

Ar wreg

Kreñvohig eh en em gavit bremañ?

An divroad

O! ya! kalz kreñvoh.

An ozah

Da beleh edoh o vond p'ho-peus kollet ho hent?

An divroad

Oh ober eur bale dre ar menez edon ha tapet on bet gand an noz.

Ar wreg

E gwir?

An ozah

N'ho-peus ket a zoare da veza genidig diwar-dro amañ?

An divroad

Nann! me a zo genidig euz a Garhaez.

Ar wreg

(o vousec'hoarzin)

Eur Hernevad oh neuze; ne vije ket lavaret; komz a rit brezoneg eveldom.

An divroad

Marteze a-walh! Studia a ran kalz ar brezoneg.

Ar wreg

Anaoud a rit mad Menez Are?

An divroad

N'on ket bet gwall aliez dre amañ.

An ozah

Kaoud a ree din hen anavezeh, rag bremaig ho-peus komzet euz Penn-ar-Gwaziou ha Rest-ar-Haro.

An divroad

Stuia a ran istor amzer goz ha lennet em-eus kalz a draou diwar-benn ar vro-mañ. O tond euz a Lambaol e oan p'on en em gollet.

Ar wreg

N'on ket bet eno biskoaz.

An ozah

Lambaol hag ar parrezioù diwar-dro eo bro an ilizou kaer; n'oh ket bet er Releg?

An divroad

Nann! warhoaz ez in di.

An ozah

Hag e menez Mikêl?

An divroad

Pignet on bet warnañ; yeun Ele a weler brao ahano.

An ozah

Istoriou koz a zo diwar-benn ar yeun-ze hag e karit kleved istor an traou koz?

An divroad

Ya! ya! istoriou, soniou, gwerzioù ha kontadennoù an amzer wechall, an traou-ze oll a garan kalz.

An ozah

Klevet ho-peus ano euz a Roh Trewezel?

An divroad

Nann! ne gav ket din; marteze a-walh, koulskoude.
(*An ozah a zav hag a ya da gerhad "Buhez ar Zent", en eur horn*).

Ar wreg

O vond da zebri koan e oam pa'z oh degouezet; n'on-eus nemed eur banne soubenn al lêz hag eun tamm bara hag amann; med, mar kirit, e vezo greet eur vi poaz kaled bennag deo

(*An ozah a zistro gand Buhez ar Zent; Sentou a en em gav ivez hag a dosta ouz an daol vihan, en tu dehou, heb ober van ouz den*).

An divroad

Nann, bennoz Doue deoh.

An ozah

Eun tamm kig-moh ho-pezo? kig sallet er gêr.

An divroad

Nann, n'em-eus ket eur begad naon; eur banne te ha netra ken a yelo ganen, da domma din.

Ar wreg

Eur skudellad lêz tomm ho-pezo; war an tan ema ha bero eo.

An divroad

Mad, mar deo prest e kemerin eur banne lêz tomm kentoh eged eur banne te.

(An ozah a zigor "Buhez ar Zent" hag a denn eur werz koz anezañ).

An ozah

O komz e oan deoh bremaig, euz merh yaouank Roh Trewezel.

N'ho-peus ket lennet ar werz-ze?

(Rei a ra dezañ ar werz).

An divroad

(o selled hag o lenn). Gwerz maro skrijuz merh yaouank Roh Trewezel; nann; me 'gav din beza klevet eur stlabez ano bennag euz an dra-ze, evelato!

An ozah

Sur a-walh! bremañ ez eus eun daou-ugent vloaz bennag e oa unan euz ar gwerziou anavezet gwella ha kanet ar muia euz an eil penn d'egile da Vreiz-Izel : Gwerz maro skrijuz merh yaouank Roh Trewezel, med ne oa ket eur foar etre Karhaez ha Landerne ha ne vije ket klevet kana enni ar werz-se.

Sentou

(o selled uhelloh egetañ)

Ya! ya! paour-kêzez! evel-se eo! ya! ya! kleved a ran.

(An ozah hag ar wreg a zell an eil ouz egile, strafuillet).

An divroad

(bervet)

Petra en-deus lavaret?

An ozah

N'it ket da ober eur van ouz e gleved; hennez a gomz, devel-se, outañ e-unan, meur a wech.

Ar wreg

(teñval he fenn)

Ar wech kenta eo din d'e gleved, evel-se, er gegin, dirazom.

An ozah

Gwir eo! Peurliesha ne gomz outañ e-unan nemed pa vez en em dennet en e gambr.

Ar wreg

Tostait ouz an daol, mar plij.

An divroad

Bennoz Doue deoh!

(Ar wreg a zegas eur skudellad lêz hag he laka dirag Sentou; evid e lakaad da deurel evez e taol he dorn war skoaz, hag e sell outañ a-bann).

Ar wreg

Pebez chañs p'ho-peus gellet kaoud an Aotrou dianket-mañ er Yeun.

An divroad

(o trei ouz an daou-mañ). N'eo ket an istor-ze eo am laka da goud eur fallaenn; evel m'ho-peus gwelet, re goz on deuet da veza bremañ, evid bale dre hentchou ker skuizuz ha re ar menez.

Ar wreg

Ne garfen ket ho tieza, Aotrou, med gweled a ran n'ho-peus ket debret tamm; eun tamm bara zegal am-eus aze, en arh : bez' ho-pezo?

An divroad

Nann! bennoz Doue; ar bara hag an amann-mañ a gavan mad, mad!

Sentou

Ya! ya! Mad eo! greet e vezo evel-se; bez dineh; ya! ya! greet e vezo an traou evel m'az-peus lavaret.

An divroad

Souezuz eo! n'eo ket 'ta!, ha ne glev netra?

Ar wreg

Netra 'n oll.

An ozah

Marteze e vefe gwell din tevel.

An divroad

Nann! nann! kendalhit gand hoh istor, mar plij!

An ozah

Tanguy en-deus gellet tehed euz ar Vro ha Sentou a zo bet o redeg ar bed war e lerh.

Ar wreg

Her hlasket en-deus e peb leh!

An ozah

Ya! Sentou en-deus greet tro ar bed e-pad ugent vloaz o klask en en em veñji.

An divroad

Ha n'eo ket deuet a-benn d'hen ober.

An ozah

Nann. Dizroet eo d'ar gêr, gwenn e vleo, evel an erh, eñ, eun den a zaou-vloaz ha daou-ugent, hag hini, dre amañ, n'hen anaveze ken.

An divroad

Ha petra a en em gavas gantañ goude-ze?

Ar wreg

Setu-eñ aze; eñ eo en-deus ho tegaset amañ, er pardaez-mañ.

An divroad

(bervet)

Eñ?

Sentou

Ya! kêzez! an hini a hortoz a gav hir an amzer; med tost eo ar fin en taol-mañ.

An divroad

Ar paour-kêz paotr! Komz a ra ganti bremañ.

Ar wreg

Ya!

An ozah

Biskoaz n'em-eus e welet ker bervet hag hizio. *(Sevel a ra hag e tosta outañ)*. Petra a zo en em zavet ganez er pardaez-mañ, Sentou?

Sentou

Netra, Mestr!

An ozah

Klañv out?

Sentou

Nann! Laouen on er pardaez-mañ ha yah-mad, Aotrou Divroad.

(Trei a ra war-zu an divroad).

Pardonit din; ne oan ket o klask ho tiêza.

(An divroad a zav e zorn ahg a hej e benn da ziskouez n'eo ket diêzet; an ostah a zistro d'e blas).

An divroad

Hag eo chomet amañ abaoe.

Ar wreg

Ya! tregont vloaz a zo emañ ganeom; e galon, êz eo deoh gouzoud, a oa amañ.

An ozah

Ya! Goude beza greet tro ar bed eo distroet amañ, da di va zad da ober pastor deñved; doare en-devoa da veza kollet e benn.

Ar wreg

Ha ne hortoze nemed eun dra.

An divroad

Petra?

An ozah

Ma teuje Tanguy en-dro, eun deiz bennag.

An divroad

Hag eo dizroet?

An ozah

Ya! ya! Pegeid e hell beza abaoe? (*O trei ouz e wreg*). Daouzeg vloaz, n'eo ket 'ta?

Ar wreg

Ya! ya!

An ozah

Kavet eo bet aze, eur veurevez, skornet e gov outañ, e-kichenn an ti.

An divroad

Piou en-deus e anavezet?

An ozah

Thomas, e vreur; Thomas n'oa ket maro c'hoaz neuze ha ne oa nemed eun den pe zaou ken o kaoud soñj euz Tanguy.

Ar wreg

N'eo ket souez, keid all a oa abaoe ma oa divroet.

An ozah

Ya! ya! hag an darn vrasa ahanom o-devoa hen ankounac'haet; sebeliet eo bet, didrouz a-walh, e bered koz ar barrez.

Ar wreg

Ne zebrit ket eur hriñsenn? Ma kirin e krazin eun tamm bara deoh?

An divroad

Nann! nann! Bennoz Doue deoh! Ar bara-mañ a zo mad a-walh evel m'emañ.

An ozah

Eur werennad chistr ho-pezo?

An divroad

Nann! Bennoz Doue; ne evan ket a evachou kreñv, med fenoz, pa n'emaon ket war va zu, e kemerfen eur werennad kognak all, c'hoaz, mar plij.

An ozah

O! diohtu!

(An ozah a ziskarg hag an divroad a ev).

Sentou

Nann! nann! paour-kêzez, n'ez ket d'am meuli ; te eo an hini a dle beza trugarekaet ha n'eo ket me eo !

An divroad

Paour-kêz den ! Hag e oad sur eo Tanguy, an den a oa bet kavet skornet e gorv, e-tal an ti ?

Ar wreg

Ya ! ya ! an oll, nemed Sentou, a grede e oa hennez Tanguy.

An divroad

Ha ne gred ket atao ?

An ozah

Nann ! C'hoantaet en-devoa e weled ; hennez n'eo ket Tanguy eo, emezañ ; hennez n'eo ket Tanguy eo !

An divroad

Hag ema bemdez, abaoe, ouz e hortoz ?

Ar wreg

Bemdez !

An ozah

Bemdez ! ar paour-kêz ! an dra-ze, d'am meno, eo en-deus e lakaet da veva beteg vremañ.

An divroad

C'hoant beva en-devoa evid gelloud en em veñji !

An ozah

Nann ! ne gav ket din e vefe ken en e galon ar youl d'en em veñji ; gand ar bloaveziou o tremen en-deus kollet e gounnar ha bremañ eo kalz didrous ha plennoh e spered eged kentoh !

Ar wreg

Me 'gav din oh bet tost da Gomanna hizio ?

An divroad

Ya.

An ozah

Eno ho-peus kemeret kent ar Mendy hag ho-peus treuzet eur ster e Pont-Kled, war eur wezenn a zo diskaret warni.

An divroad

Ya.

Ar wreg

E Pont-Kled eo ez eo bet ganet Tanguy Derrien.

An divroad

E gwir !

An ozah

Ha ma vijeh bet eet da vered Komanna ho-pije gwelet eno e vez.

(Kleved a ra eun trouz bennag hag e lavar d'e wreg) : An hini vihan eo a zo o leñva en neh.

Ar wreg

(a zelaou)

Gwir eo ! Gortozit ; mond a rankan da weled petra 'zo.

(Hag e teh, diouz an tu kleiz).

An divroad

Daoust hag atao ema kerent Tanguy Derrien o chom e Pont-Kled ?

An ozah

Nann ! Maro int oll, an eil goude egile ; e vamm a varvas tremen goude an darvoud skrijuz, rannet he halon gand ar glahar hag e dad ne jomas ket pell war-lerh e vamm. Daou vreur hag eur hoar en-devoa ; maro int ivez o-zri. Thomas eo an hini a varvas da ziweza. O ! pebez tiad reuzeudig !

Sentou

Ya ! paor-kêzez ! Kleved mad a ran ; bez tost din ; bez tost din.

An divroad

Paour-kêz Sentou ; med, livirit din pehini eo ar vourh tosta amañ.

An ozah

(souezet)

Petra ? n'emaoh ket o soñjal mond kuit ahann, en pardaez-mañ, evelato, gand an amzer 'zo ?

An divroad

Eo ! eo ! Mond a rankan ; ne garfen ket ho tiêza !

An ozah

Amañ, ne ziêzit den ebed ! eur gwele goullo a zo evidoh ha n'ho-peus nemed chom ma plij deoh an degemer a reom deoh !

An divroad

M'ho trugareka, med c'hoant mond pelloh am-eus ; eun ostaleri bennag a gavin er vourh.

An ozah

Felloud a ran deoh a-grenn, eta, mond en hent ?

An diavêziad

Ya ! med ho trugarekaad a ran a-greiz kalon.

An ozah

Ne vezo ket red deoh zoken, mar kirit, mond beteg ar vourh ; eun ostaleri vad a zo e traoñ ar hreh hag eun hent mad da vond beteg enni, ma fell deoh, a-grenn, da vihanna, mond ahann.

An divroad

Ya ! ya ! n'eus ket da lavared mann ; mond a rankan.

An ozah

Evel e geroh ; Yvon, va mevel braz, a 'z ay da ziskouez an hent deoh.

An divroad

Gwell a ze ! bennoz Doue deoh !

Sentou

Louzaouet ho-peus troad ar gazeg, er pardaez-mañ, mestr ?

An ozah

(o sevel)

Sell ! nann avad, Sentou, ha mall eo hen ober ; mond a ran war he zro, diohtu.

An divroad

Degasit va loen din, e-tal an nor, da genta, mar plij, ma'z in en hent.

An ozah

(O vond war-zu an nor)

O ! ne vezin ket pell war-dro an hinkane ha degas a rin ho kazeg deoh, aze, bremaig. *(Eun hej-penn a ra etrezeg Sentou)*. Kozmit outañ ; gouzoud a ra komz evel eun den a spered. *(An ozah a zigor an nor hag a zell er-mêz)*. Setu amañ avad eun dra zouezuz ha n'em-eus gwelet c'hoaz !

An divroad

Petra eo ?

An ozah

Ne gav ket din bez gwelet biskoaz ar vorenn o sevel d'an eur-mañ en noz ; goude eur vorenn ken teñval hag an hini a oa bremañ e vez deuet an deiz, pell a vez, a-raog ma sklêrra an amzer.

An divroad

An Aotrou Doue a zo a-du ganen, er pardaez-mañ.

An ozah

Gwir eo ! Sklêr e vezo al loar dizale ; ne vezin ket pell.

(Mond a ra er-mêz hage serr an nor ; kerkent ha m'eo eet an ozah er-mêz, euz ar gegin, an divroad a gemer e vantell hag her gwisk ; Sentou a zav en e zav hag a dosta goustadig ouz

an nor ha goude e tro hag e chom a-bann da zelled ouz an divroad ; o-daou e chomont a-zav, heb lavared eur ger, e-pad eur pennad).

Sentou

Dizroet out, pelloh, evelato, Tanguy ?

An divroad

(strafuillet hag o klask chom en habaskter).

N'ouzon ket petra ho-peus c'hoant da lavared.

Sentou

(o tond tost dezañ)

N'dez ket da glask nah ! Te eo Tanguy Derrien, koulskoude.

An divroad

(o tostaad c'hoaz ouz Sentou)

Fazia a rit, va den mad !

Sentou

Fazia ? Nann ! nann ! ne fazian tamm *(Diskouez a ra gand e viz penn an divroad)*. E peleh az-peus tapet ar gleizenn a zo war da benn ? Piou en-deus sanket e ivinou dit aze ?

(An divroad a laka buan e zorn war e elgez hag a ziskouez beza bervet).

Bez dineh, mignon paour ; n'ez ket da gaoud aon ; ne rin droug ebed dit ; azez eur pennad ; eur ger bennag a garfen lavared dit ha netra ken ! *(An divroad a azez, goustad, e kreiz al leurenn dirag Sentou).*

Bet out e Pont-Kled, hizio ?

An divroad

(oh ober eur soubla d'e benn)

Ya !

Sentou

Paour-kêz paotr ; eno n'eu hini ebed o veva ken euz an dud. Bet out er vered ?

An divroad

Ya !

Sentou

An dud o-deus da interet eno, Tanguy ; Da ano a zo war eur bez ha mad eo e vefe an traou evel-se. Ya ! ya ! paour-kêzez , setu-ni on-daou *(selled a ra en neh)*, pelloh ; *Da Danguy* : He hlevet ez-peus, Tanguy ?

An divroad

(oh heja e benn)

Nann.

Sentou

Sebezuz eo, n'eo ket 'ta ? Te 'hell kleved an oll ha me ne glevan nemeti ; hi eo an hini a garan, te 'wel, an hini am har, an hini a zo din ha din hepken. Doaer vad az-peus, Tanguy ! gounezet az-peus arhant braz ?

An divroad
(*oh heja e benn*)

Pinvidig on.

Sentou
N'on ket souezet ; e peleh out bet ? en Amerik ?

An divroad
Ya !

Sentou
E peleh ?

An divroad
E New-York.

Sentou
Ya ! eno on bet ivez, med n'em-eus klevet ano ebed ahanout ; e Montréal out bet ivez ?

An divroad
Ya !

Sentou
Eno em-eus klevet eun tamm ano ahanout, med n'on ket bet evid koueza warnout ; tremenet em-eus eno bloaveziou teñval ha poaniuz ; Tanguy, ne oa netra em spered, nemed eur youl, ar youl d'en em veñji ; pedet em-eus an Aotrou Doue, meur a gant kwech, d'am lakaad da goueza warnout ; eur wech on bet, siwaz, en toull tosta d'en em werza, korv hag ene, d'an diaoul evid gelloud lakaad an dorn warnout ; med n'eo ket evel-se eo e tegouezas.

An divroad
Doue ra vezo meulet !

Sentou
Ya ! ya ! va mignon, med dleet e vije dit ivez trugrekaad va muia-karet.

An divroad
Da vuia-karet !

Sentou
Ya ! ya ! e-pad ar bloaveziou ma reden war da lerh e santen e oa unan bennag a vire ouizn da ober eur gwall daol, n'eus forz e peleh ez een ; meur a wech, pa vezen harp ennout, e kollen adarre da roudou ha n'onn ket evid gouzoud penaoz e tegoueze kement-se ; ne oan ket ket evid kompren penaoz e hellen fazia war va hent, evel ma reen ; med hi eo a oa ouz va hentelia, dalhmad... koulz hag ouz va lakaad da fazia, war va hent, pa veze red.

An divroad

Hi ?

Sentou

(taer)

Ya ! n'eo ket ouzit-te eo e oa troet ; ouzin-me eo ; me eo a oa he muia-karet, e hellez kredi hag atao ez on ha ma vijen bet eet d'en em veñji warnout, n'em-bije ket gellet ken, nag he hleved, nag he gweled, na dizrei daveti hag e c'hoantae an oll draou-ze. Tapet on bet gand an derzienn vraz ; deuet on da veza bouzar ; dizrei am-eus ranket d'ar gêr. Ha te, pe vuhez eo bet da hini ?

An divroad

Buhez eun den o tehel atao hag o klask en em guzad e-pad e-leiz a vloaveziou ; en emguzad em-eus greet, n'eo ket kement evid tehed a-raog an archerien, med kentoh evid tehel diouz lagad an Aotrou Doue.

Gand an amzer, an dud a zo deuet hag a zo bet mad evidon ; dastumet em-eus arhant braz med n'eo ket gand arhant e prener ar peoh !

Sentou

N'onn ket evid kompren an hanter euz ar pezh a levez, med, kendalh, peogwir hi az klev mad ha Doue ivez !

An divroad

Eun nerz ha n'oan ket evid enebi outi am douge war-zu amañ, dreist-oll er bloaveziou tremen : c'hoant am-oa da weled, eur wech c'hoaz a-raog mervel, al leh spontuz...

Sentou

Eun nerz az touge amañ ? An dra-ze eo az-peus lavaret, n'eo ket 'ta ? Hi eo az touge evel-se ; he hlevet az-peus koulz ha me, daoust ma n'az-peus ket gouezet petra 'lavare ; hi az kalve.

An divroad

Hi ?

Sentou

Ya ! P'on dizroet amañ (*selled a ra d'an neh*).

Ya, klevet em-eus, va muia-karet ; goustad, goustad ! (*mouc'hoarzin a ra*). E glevet ez-peus ? P'on dizroet amañ ar youl d'en em veñji a oa atao em spered ; komz a ree ganen ha ne gomprenen netra. Selaou mad an dra-mañ ganen bremañ, rag ez an da gonta dit eun dra zouezuz ; seul-vui e klasken he hompren ha seul-vui e tehe diouz va halon ar youl am-oa d'en em veñji ha seul-vui her homprenen.

An divroad

Her hompren a rez mad, bremañ ?

Sentou

Mad-dreist, hag anez lavared dit ne vefes ket evid gouzoud pehini eo kenta tra am-eus komprenet ganti.

An divroad

Nann, sur !

Sentou

He-devoa pardonet dit.

An divroad

(trist)

He-devoa pardonet dit.

Sentou

Ya ! paour-kêz ! *(selled a ra d'an neh)*. *(D'an divroad)* : Klevet az-peus : hel lavaret em-eus. Gozoud a rez petra am-eus komprenet goude-ze ?

An divroad

Euz a beleh ?

Sentou

E oa red din pardoni dit ivez ha setu va buhez, meur a vloaz a zo... lakaad em fenn e oa red din pardoni dit. Da glasket em-eus e-pad ugent vloaz evid da laza, med ouspenn ugent vloaz am-eus tremenet e-kreiz ar meneziou-mañ, e-kreiz ar glao, an erh, ar vorenn hag ar skorn evid kaoud an tu da goueza warnout evid da bardoni !

An divroad

(o sevel)

Sentou !

Sentou

N'ez ket da ankounac'haad an dra-mañ ; anez he skoazell, biken ne vijen bet deuet a-benn euz va zaol, med, er pardaez-mañ e hellan lavared, didroidell, *(astenn a ra e zorn d'an divroad)*, Tanguy, euz a-greiz va halon, ha dirag Doue or gwel amañ, e pardonan dit. *(An divroad a stard e zorn dezañ)*.

Ya ! ya ! va muia-karet ! He hlevet ez-peus, Tanguy ?

An divroad

(oh heja e benn)

Petra he-deus lavaret ?

Sentou

Netra, nemed mousc'hoarzin ha gouela gand ar joa.

An divroad

N'onn ket evid lavared ger... Bennoz... benoz... mil bennoz Doue deoh !

Sentou

Nebeud a dra am-eus greet ; nebeud a dra ; hi eo an hini a zo dleet dit da drugarekaad ; gweled a rez, va muia-karet ; dalhet em-eus d'am ger ; pegoulz e hellin mond ? Petra ? Klevet ez-peus, Tanguy ? E hellan mond a-raog an an deiz... a-raog an deiz !

An divroad

Sentou, Sentou !

Sentou

Bez dineh, va mignon ; arabad eo dit gouela abalamour din ; a-barz nemeur ivez e teuy davedom. (*Starda a ra e zorn dezañ adarre*). Kenavo ha chañs vad dit !

(*An divroad a glask lavared eur ger bennag, med kaer en-deus n'eo ket evid komz hag e tosta ouz an nor evel unan dall ; he digeri a ra hag eh en em harp ouz ar voger hag her hlever o tenna huanadennou hir. Sentou a zistro war e gador*).

Sentou

(*o vousec'hoarzin*)

A-raog an deiz ! a-raog an deiz !

(*Ar wreg a deu diouz an tu kleiz hag o weled an divroad o vond kuit e red war e lerh*).

Ar wreg

Evelato n'ez eoh ket en hent, en doare-ze ?

An divroad

(*o klask chom en habaskter*).

Eo ! eo ! red eo din mond.

Ar wreg

Greet em-eus ho kwele deoh !

(*Sentou en-deus doare da veza o vond da gousked war e gador*).

An divroad

Ho trugerakaad a ran kalz, mez red eo din mond, n'eus ket da lavared nann !

Ar wreg

Ar vorenn a zo savet.

An divroad

Ya ! ya ! savet eo, a-drugarez Doue !

An ozah

(*er-mêz*)

Eun nozvez kaer a zo.

An divroad

Ya ! kaer 'ta, euz ar re gaerra.

An ozah

(*e-tal an nor*)

Ne vezoh ket pell hag ar mevel braz a yelo ganeoh eur pennad.

An divroad

Ho trugarekaad a ran ho-taou evid ho tegemer karantezuz.

Ar wreg

Red eo ober vad atao pa heller.

An ozah

Ar pezh on-eus greet a zo nebeud a dra.

An divroad

(o starda o dorn dezo).

Noz vad deoh !

An ozah

Noz vad.

Ar wreg

Kenavo !

(An divroad a deh ; e gleved a reer o tehel war e gazeg ; an ozah hag ar wreg a ya gantañ eur pennad beteg ma ne vezont ket gwelet ken gand ar zelaouarerien).

Ar wreg

Deuit d'or gwled c'hoaz pa dremenoh dre amañ.

(An divroad a respont, med ne gomprenet ket ar pezh a lavar ; gweled a reer Sentou o fiñval war e gador hag o sevel d'ar red).

Sentou

Ouz va gervel e oas ? Petra 'zo bremañ ? A ! ya ! va buhez... Mond a ran...

(Hag ez a e-kreiz al leurenn).

Mond a ran..... mond...

(Hag e kouez maro-mik dirag an oaled).

Skrignag , 18 a viz Gouere 1934.